

[Jørgen Peder Hansen.]

ationer, som har eksisteret siden den anden verdenskrig afslutning. Det har vi interesse i.

Det hører imidlertid lige så afgørende med til billedet af situationen i Asien, at USA's politik i Vietnam netop i disse uger frembyder en alvorlig risiko for udviklingen af USA's forhold til Kina og Sovjetunionen i ugunstig retning og dermed til hele afspændingspolitikken. Der foregår i øjeblikket en voldsom optrapning af krigen i Vietnam, ikke ved indsats af de resterende amerikanske landmilitære styrker i Sydvietnam, men gennem en massiv indsats af krigsmateriel, ikke mindst af det amerikanske flyvevåben, i et omfang og med en intensitet som aldrig tidligere oplevet, heller ikke under den anden verdenskrig. Og det foregår fra baser i Sydvietnam og Thailand samt fra hangarskibe ude i Tonkinbugten.

Situationen i Sydvietnam er inde i en skæbnsvanger fase såvel for USA som for et vaklende Saigonstyre. Nordvietnamesiske enheder og FNL-styrker er i gang med offensive operationer, som truer de største byer i Sydvietnam og dermed Van Thieu's styre, som alene holdes ved magten af amerikanerne. I denne situation har USA genoptaget bombningerne af Nordvietnams store byer, Hanoi og Haiphong som de vigtigste, i et desperat og vanvittigt forsøg på at vende den yderst alvorlige situation militært i Sydvietnam. Bombningerne, der betyder et brud på givne løfter fra 1968 om bombestop nord for den demilitariserede zone, har fremkaldt voldsomme reaktioner også fra fremtrædende politikere i USA i begge de store partier, reaktioner, der er forståelige, og som jeg finder ikke skal savne genklang, heller ikke uden for USA. Vi kan ikke bare undsige eller beklage det, som sker i Vietnam. Vi må også fordømme det på et tidspunkt, hvor man skulle tro det stod klart for alle, at en militær løsning i denne ulykkelige krig ikke gives, uanset hvor mange våben der end sættes ind fra parternes side, og på et tidspunkt, hvor en ny optrapning af krigen kun vil have nye og øgede lidelser for befolkningerne til følge.

Hvad der er brug for fremfor noget andet, er en politisk løsning gennem forhandlinger mellem alle de implicerede parter. Der er et forhandlingsbord i Paris, som bør bruges. I Paris var det USA, der afbrød forhandlin-

gerne, i dag ligger der fornyede tilbud om Parisforhandlinger eller forhandlinger i hemmelighed. Dette tilbud er endnu ikke blevet accepteret. Alle erfaringer indtil dette øjeblik har vist, at alene en politisk løsning er vejen. Man kan ikke bombe sig til et resultat i Vietnam.

Jeg er fuldt ud klar over, at det er en meget vanskelig fase i udviklingen, vi her befinder os i, men det er først og fremmest en fase, der klart og utvetydigt understreger det meningsløse, ja, galskaben i magtanvendelse i forsøg på at løse internationale tvistigheder. Præsident Nixon har selv været tavs, mens hans udenrigsminister, William Rogers, har forsøgt at forsvare hans politik over for det amerikanske senats udenrigskomite og dermed over for den amerikanske offentlighed, men vi hverken kan eller skal være tavse.

Frembyder optrapningen af krigen i Vietnam således en betydelig risiko for, at en fortsat afspænding i den internationale udvikling kan møde vanskeligheder, ser det dog foreløbig ikke ud til, at præsident Nixons rejse til Moskva i maj af denne grund er blevet anset for umuliggjort af Moskva, og det er en god ting. Moskva har reageret skarpt over udviklingen i Vietnam over for USA. Man har advaret og sagt, at Nixons besøg i Moskva kun kan afføde resultater i en tillægsprotokol. Derimod har Peking tillægsdelende reageret meget tilbageholdende.

Udenrigsministeren peger i redegørelsen i øvrigt på en række afspændingstegn. For det første de amerikansk-sovjetiske forhandlinger om en begrænsning af de strategiske våben, de såkaldte SALT-forhandlinger, for det andet forbundskansler Brandts østpolitik, for det tredje de fortsatte bestræbelser, som også USA og Sovjetunionen støtter, for at forberede en sikkerhedskonference, og for det fjerde forhandlingerne, som foregår om styrkereduktioner.

Mange erfaringer fortæller os, at vi har pligt til at være forsigtige i vor bedømmelse af udviklingen, der påvirkes af mange både små og store begivenheder, og jeg mener også, at jeg kraftigt har understreget den risiko, som ligger i den aktuelle situation, men hvis det viser sig, at vi undgår for stærke afsmitninger af disse begivenheder, og der kan tages nye initiativer henimod en